

Valtioneuvosto
kirjaamo

Opetus- ja kulttuuriministeriö
kirjaamo

Suomen Uimaopetus- ja Hengenpelastusliiton (SUH) lausunto hallituksen suunnitelmasta koronarajoitusten purkamisesta ja purkamiseen liittyvästä tavoiteaikataulusta

Pääministeri Sanna Marinin hallitus julkaisi 9.4.2021 Suuntaviivat covid-19-epidemiaan liittyvien rajoitustoimien ja -suositusten hallitulle purkamiselle.

Hallituksen suunnitelmassa rajoitusten purkaminen aloitetaan lapsista ja nuorista, joihin muun muassa monet koronapandemiaan liittyvistä harrastustoiminnan rajoituksista ovat kohdistuneet rankimmin. Näin ollen SUH pitää perusteltuna, että rajoitusten purkaminen aloitetaan juuri lasten ja nuorten arkeen liittyvistä toiminnoista.

Rajoitusten arvioidaan eri tutkimusten mukaan vähentäneen väestön liikkumista ja fyysistä aktiivisuutta. Fyysisen toimintakyvyn lisäksi monilla pitkittyneet rajoitukset ovat vaikuttaneet myös psyykkiseen ja sosiaaliseen toimintakykyyn. Näin erityisesti heillä, joiden mahdollisuudet sosiaalisiin kontakteihin ovat olleet hyvin rajalliset tai jotka tarvitsevat erityistä tukea esimerkiksi sairauden, toimintarajoitteen tai iän vuoksi. SUH näkee, että myös näiden eniten rajoituksista kärsineiden ryhmien osalta rajoituksia tulisi tarkastella pikimmiten.

Uimahallien ja maauimaloiden avaaminen

Koronaviruksen ei ole todettu leviävän allasveden kautta, vaan klooriyhdisteisiin perustuvan desinfioinnin ansiosta virukset tuhoutuvat nopeasti uima-allasveteen joutuessaan. Uimahalleissa on myös hyvät valmiudet ylläpitää korkeaa hygieniatasoa ja toteuttaa toimintaa terveysturvallisesti viranomaisohjeiden mukaan. Koronatartuntojen riskiä voidaan pienentää esimerkiksi rajoittamalla asiakasmääriä ja käytössä olevia tiloja. SUH:n selvityksen mukaan uimahalleissa on ollut vain vähän todennettuja tartuntoja kuluneen vuoden aikana, eikä esimerkiksi harvoista ryhmätilanteissa tapahtuneista altistumisista ole seurannut jatkotartuntoja. Suhteutettuna toiminnan laajuuteen voidaan arvioida, että koronatartuntojen leviämisen riski on uimahalleissa ja maauimaloissa vähäinen, mikäli noudatetaan hygieni- ja turvallisuusohjeita.

Hallituksen suunnitelman mukaan toukokuussa sallittaisiin julkisten ja yksityisten tilojen avaaminen. Esimerkkinä näistä tiloista on mainittu kirjastot ja museot. Ensimmäisten tilojen joukossa tulisi sallia myös uimahallien ja maauimaloiden avaaminen, vähintään kaikelle lasten ja nuorten ryhmätoiminnalle, kuntouttavalle toiminnalle ja ikääntyneille esimerkiksi hyödyntäen eri ryhmille omia vuoroja.

Kuntouttava toiminta

SUH:n selvitysten mukaan uimahallien rajoitustoimet ovat iskeneet erityisen rankasti ikääntyneisiin, vammaisiin ja toimintakyvyltään rajoittuneisiin henkilöihin. Kaikissa uimahalleissa (esim. pääkaupunkiseutu) ei ole mahdollistettu julkisissa uimahalleissa edes lääkinällistä kuntoutusta. Muun muassa Kelan määräämät allasterapiajaksot ovat voineet olleet katkolla useita

kuukausia, eikä muukaan kuntouttava toiminta, esimerkiksi leikkauksen jälkihoitona, ole ollut mahdollista.

SUH:lla on käynnissä kysely koronarajoitusten vaikutuksesta kuntouttavaan toimintaan. Kyselyyn on vastannut 16.4.2021 mennessä noin 850 eri-ikäistä henkilöä Sodankylästä Helsinkiin. Vastanneista noin 80 % arvioi, että uimahallien rajoitustoimilla on pitkäaikaisia vaikutuksia heidän toimintakykyynsä ja terveyteensä. Vastaajat raportoivat muun muassa sairauksien etenemisestä, lisääntyneistä kivuista, lihasten jäykistymisestä, itsenäisen toimintakyvyn menetyksistä ja psyykkisistä ongelmista. Useille vastaajille vesi on ainoa mahdollinen liikuntaympäristö ja osalle allasterapia suorastaan välttämätön kuntoutuksen muoto.

Kuntouttava toiminta tulee sallia välittömästi esimerkiksi ajanvarauskäytännöin tai tietyille ryhmille varattuina omina ajankohtina. Myös ikääntyneille tulee tarjota mahdollisuus vesiliikunnan harrastamiseen ja siten oman toimintakykynsä ylläpitämiseen uimahalleissa. Tätä puoltaa myös rokotuskattavuuden eteneminen ko. ryhmissä.

Lasten uimakoulutoiminta

Koronapandemia on vähentänyt merkittävästi lasten uimaopetusta, kun koulujen opetussuunnitelman mukaista uinninopetusta ei ole voitu järjestää normaaliin tapaan. Myös vapaa-ajalla järjestettävien uimakoulujen määrä on vähentynyt merkittävästi rajoitusten seurauksena. Suomen olosuhteissa uimataito on kuitenkin välttämätön kansalaistaito, joka mahdollistaa turvallisen vedessä, vesillä ja veden äärellä liikkumisen läpi elämän. Mikäli vähentyneen uimaopetuksen aiheuttamia puutteita lasten uimataidossa ei saada kurottua umpeen tukitoimin lähivuosina, on riskinä, että osa lapsista ja nuorista jää kokonaan vaille uimataitoa. Pidemmällä aikavälillä uimataidon heikentymisestä voi olla seurauksena jopa hukkumiskuolemien lisääntyminen.

Uimahallit ja maauimalat tulee avata pikimmiten lasten ja nuorten ryhmämuotoiselle toiminnalle sekä mahdollistaa kuntien, seurojen ja muiden yksityisten toimijoiden uimakoulutoiminta, jotta muun muassa koulujen uinninopetuksen puutteista johtuvaa osaamisvelkaa päästään lyhentämään jo tulevan kesän aikana. Eri toimijoilla on hyvät valmiudet järjestää toimintaa terveysturvallisuus huomioiden.

Helsingissä 16.4.2021

SUOMEN UIMAOPETUS JA HENGENPELASTUSLIITTO RY

Kristiina Heinonen
toiminnanjohtaja

Lähteet:

Koronavirus ja vesiturvallisuus: <https://thl.fi/fi/web/ymparistoterveys/vesi/koronavirus-ja-vesiturvallisuus>
[Selvitys koronavirusepidemian vaikutuksista uimahallien käyttöön ja koronavirustartunnat uimahalleissa, Suomen Uimaopetus- ja Hengenpelastusliitto \(SUH\), 01/2021](#)